

Studium pedagogiky pro vychovatele

Pracoviště garantující program CŽV odborně	Ústav pedagogiky a sociálních studií PdF UP v Olomouci
Odborný garant	prof. PhDr. Eva Šmelová, Ph.D.
Manager	PhDr. Jitka Plischke, Ph.D.
Akreditace	27375/2021-6-953
Typ vzdělávacího programu	pro výkon povolání
Druh programu	programy vzdělávání v rámci akreditovaného studijního programu
Jazyk vzdělávacího programu	český jazyk
Forma programu	kombinovaná
Cíle vzdělávacího programu	<p>Absolvent bude po absolvování vzdělávacího programu schopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasnit základní pedagogické pojmy, charakterizovat jejich ukotvení ve struktuře pedagogických věd a identifikovat vzájemné vztahy mezi klíčovými kategoriemi pedagogiky, • popsat strukturu lidské psychiky v jednotlivých paradigmatech psychologie, • charakterizovat jednotlivá vývojová stádia jedince z hlediska kognitivního, emočního, morálního a sociálního vývoje, • vytvořit optimální modely skupinové činnosti účastníků edukačního procesu a individuální činnosti účastníků edukačního procesu se speciálními potřebami v rámci skupinového modelu, • plánovat, organizovat, řídit a hodnotit činnosti účastníků edukačního procesu, • definovat a dodržovat zásady efektivní komunikace v edukačním procesu a optimálně komunikovat s účastníky edukačního procesu.
Program CŽV určen pro	zájemce s ukončeným středním vzděláním s maturitní zkouškou, případně zájemce s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním
Požadavky k přijetí	<ul style="list-style-type: none"> • správně vyplněná a podaná elektronická (přihlašování probíhá prostřednictvím elektronického systému Portál CŽV), • ověřená kopie dokladů o dosaženém vzdělání (maturitní vysvědčení), • zaplacení administrativního poplatku ve výši Kč 300,-
Délka / frekvence setkání	1,5 roku / přibližně 1krát za 3 týdny (celkem 10 výukových sobot), ve třetím semestru probíhá konzultace k závěrečné práci; dokončení závěrečné písemné; opakované zápisy nesplněných studijních povinností; příprava na závěrečnou zkoušku s obhajobou závěrečné písemné práce
Uplatnění (profil) absolventa	vychovatel ve školní družině, školním klubu nebo domově mládeže
Použité formy práce	kombinace prezenčního a distančního studia s využitím on-line nebo off-line aktivit prostřednictvím webových stránek, proto je nezbytné, aby účastníci programu CŽV měli přístup k počítači s připojením k internetu
Způsob ukončení	<p>závěrečná zkouška z předmětů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika • Psychologie • Teorie a metodika výchovy <p>obhajoba závěrečné písemné práce</p>

Doklad o absolvování	osvědčení o absolvování studia podle § 2 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
Poznámka	Ve výši poplatku za účast v tomto programu CŽV je zahrnut mimo nákladů souvisejících s výukou i přístup do e-learningového prostředí Moodle, ve kterém může probíhat administrace programu CŽV (včetně přihlašování ke zkouškám, odevzdávání úkolů a samostatných prací), komunikace s vyučujícími (tutory) a v němž mohou být účastníkům programů CŽV zpřístupňovány materiály v elektronické podobě. Ve výši poplatku za účast v programu CŽV nejsou zahrnuty případné náklady na nadstandardní činnosti a služby (opakované konzultace; kurzy a soustředění, které nejsou v učebním plánu; exkurze; praxe; materiální pomůcky; opravné závěrečné zkoušky; opravné obhajoby závěrečné písemné práce apod.).

VZDĚLÁVACÍ PLÁN

	Vzdělávací předmět	Kredity	Počet hodin						Ukončení	
			ZS			LS			ZS	LS
			pv	ola	px	pv	ola	px		
1. ročník	Úvod do studia	2	4	0	0	0	0	0	Zp	-
	Pedagogika	5	16	16	0	0	0	0	Zk	-
	Biologie člověka a zdravotnická prevence	4	10	10	0	0	0	0	Ko	-
	Psychologie obecná a vývojová	4	12	18	0	0	0	0	Zk	-
	Pedagogika volného času	4	8	16	0	0	0	0	Ko	-
	Obecná a školní didaktika	4	4	10	0	0	0	0	Ko	-
	Základy školního managementu	4	6	6	0	0	0	0	Ko	-
	Pedagogická praxe	6	0	0	40	0	0	0	Zp	-
	Metodika her	4	0	0	0	4	0	0	-	Zp
	Multikulturní výchova	3	0	0	0	4	0	0	-	Ko
	Sociální pedagogika	5	0	0	0	4	16	0	-	Zk
	Speciální pedagogika	4	0	0	0	12	0	0	-	Zk
	Psychologie pedagogická a sociální	4	0	0	0	8	12	0	-	Zk
	Teorie a metodika výchovy	5	0	0	0	4	6	0	-	Ko
	Seminář k závěrečné práci	2	0	0	0	4	0	0	-	Zp
CELKEM	60	60	76	40	40	34	0	2 Zk; 4 Ko	3 Zk; 2 Ko	

ANOTACE VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Úvod do studia

Témata prezenčně: Důležité kontakty a způsob komunikace v rámci fakulty a centra celoživotního vzdělávání. Organizace studia, provozní záležitosti. Webové stránky centra celoživotního vzdělávání, relevantní vnitřní předpisy. Elektronické systémy (Portál UP, STAG, LMS Unifor) a práce s nimi. Volba tématu a vedoucího závěrečné práce, zpracování zadání závěrečné práce. Závěrečná zkouška. Studium a práce s literaturou, vyhledávání odborných zdrojů, elektronické katalogy knihoven. Citování zdrojů a odkazování na zdroje. Etika vědecké práce.

Pedagogika

Témata prezenčně:

Vědní obor pedagogika. Faktory rozvoje lidského jedince. Výchova jako předmět pedagogické vědy. Výchova a sebevýchova. Základní pedagogické pojmy a jejich vzájemné vztahy. Cíle a obsah výchovy. Výchovný proces a jeho etapy. Výchovné zásady.

Témata distančně:

Výchovné prostředky. Alternativní školy. Škola a její klima. Osobnost učitele. Osobnost vychovávaného jedince. Rodina a rodinná výchova.

Biologie člověka a zdravotnická prevence

Témata prezenčně:

Ontogenetický vývoj. Anatomicko-fyziologické zvláštnosti dětí a dorostového věku. Predikace vývoje. Podpora a ochrana zdraví. Prevence.

Témata distančně:

První pomoc a legislativa. Přivolání odborné zdravotnické pomoci. Vyšetření postiženého dítěte. Život ohrožující stavy. Kardiopulmonální resuscitace u dětí. Úrazy u dětí – následky a prevence. Vybrané úrazové stavy u dětí.

Psychologie obecná a vývojová

Témata prezenčně:

Základy psychologické terminologie. Pojem osobnost v psychologii. Citový život člověka a způsoby jeho prožívání (temperament, typologie). Osobnost v náročných životních situacích. Základní změny osobnosti v průběhu ontogeneze.

Témata distančně:

Obecná psychologie, paměť, pozornost. Emoční procesy, význam a projevy emocí. Motivace a motivační činitelé, význam motivace pro učení.

Pedagogika volného času

Témata prezenčně:

Definice volného času. Volný čas v dnešní době. Funkce volného času. Činitele ovlivňující způsob prožívání volného času (vnitřní a vnější činitele). Odpočinkové a rekreační činnosti v kontextu zájmového vzdělávání. Zájmy a zájmové aktivity a jejich využití ve výchově dětí a mládeže. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání – školní družina, školní klub, středisko volného času. Spolky dětí a mládeže a jejich význam pro oblast volného času.

Témata distančně:

Specifika volného času dětí a mládeže. Aktuální pohled na volný čas dětí a mládeže u nás. Přírozená společenská prostředí a volný čas dětí a mládeže. Vztah výchovy a volného času. Pedagogika volného času. Cíle a specifika výchovného působení ve volném čase. Pedagog volného času

Obecná a školní didaktika

Témata prezenčně:

Didaktika jako věda. Didaktické kategorie, vzájemné působení a synergie. Práce s výukovými cíli, taxonomie výukových cílů a jejich význam pro edukační praxi. Výukové metody a formy, určení výukových metod a forem, metodika k naplnění výukových cílů. Učební úlohy a vazba na výukové cíle.

Témata distančně:

Didaktická hra, aktivizační metody, komplexní vyučovací metody. Individualizované, diferencované vyučování, kooperativní učení, skupinové vyučování, projektové vyučování. Skupinová organizační forma. Hodnocení výsledků edukace. Tvorba krátkodobé edukační a volnočasové aktivity.

Základy školního managementu

Témata prezenčně:

Systém řízení školství. Vnitřní řízení školy. Funkce řízení uplatňované ve školství. Vedení lidí. Škola a její okolí, image školy.

Témata distančně:

Základní představy o řízení. Plánování. Organizování. Operativní řízení. Kontrola. Motivace.

Pedagogická praxe

Témata prezenčně:

Zařízení, organizace a činnost. Dokumentace zařízení. Edukační činnost, program. Struktura a formy výchovné činnosti. Příprava a individuální nebo skupinová činnost dětí, mládeže nebo dospělých pod dohledem pověřeného pedagogického či jiného odborného pracovníka. Sebereflexe činnosti, vedení deníku sebereflexe výchovné činnosti. Evaluace a autoevaluace realizované výchovné činnosti. Zpracování výkazu činnosti.

Metodika her

Témata prezenčně:

Vymezení pojmu hra, základní znaky hry. Klasifikace her podle různých kritérií, popis her a obsahové náležitosti metodického návodu ke hře. Metodika vedení her a zásady správného uvádění her ve výchovně vzdělávací práci s účastníky různých věkových kategorií (výběr, plánování a příprava hry, motivace účastníků, vysvětlování pravidel, koordinace průběhu hry, reflexe a zhodnocení hry). Zpracování metodických návodů k vybraným hrám a vytváření zásobníku her.

Multikulturní výchova

Témata prezenčně:

Pojmové ukotvení (multikulturní výchova, interkulturní výchova, globální výchova; multikulturalismus). Cíle, témata, metody a prostředky multikulturní výchovy. Hodnoty, hodnotová orientace. Vnímání a hodnocení kulturních systémů odlišných od vlastní kultury. Menšiny, druhy menšin, menšina a většina; menšiny žijící v České republice (rasové, etnické, náboženské, sexuální, jazykové a jiné). Cizinci v ČR, jejich postavení a začlenění do společnosti. Příslušníci menšin ve výchovně vzdělávacích zařízeních. Praxe multikulturní výchovy v České republice. Výzkumy relevantní pro multikulturní výchovu.

Sociální pedagogika

Témata prezenčně:

Vývoj sociálně-pedagogického myšlení (do 19. století). Vznik sociální pedagogiky jako vědy, její předmět, pojetí sociální pedagogiky a její charakteristika v současnosti. Vztah sociální pedagogiky a sociální práce. Socializace osobnosti a výchova. Přírozené prostředí výchovy, institucionální prostředí výchovy a jejich sociální aspekty. Sociální deviace v rodinném, lokálním a vrstevnickém prostředí. Prevence a kompenzace sociálních deviací. Specifické programy prevence násilí a šikany v edukačním prostředí škol a školských zařízení.

Témata distančně:

Sociální pedagogika jako vědní disciplína a pomáhající profese. Obsah, oblasti, úkoly a aktuální výzvy sociální pedagogiky v současnosti. Osobnost sociálního pedagoga. Vztah sociální pedagogiky k vybraným vědním disciplínám.

Speciální pedagogika

Témata prezenčně:

Speciální pedagogika – vymezení, vznik a terminologie. Postavení lidí se zdravotním postižením ve společnosti. Společné vzdělávání – vymezení, historie, současné legislativní ukotvení. Speciálněpedagogické poradenství. Rodina a dítě se zdravotním postižením. Komplexní služby pro osoby se zdravotním postižením. Charakteristika jednotlivých skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s potřebou podpory. (žáci s mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, s narušenou komunikační schopností, s psychosociálním narušením či znevýhodněním, žáci nadaní a mimořádně nadaní, žáci s vícenásobným postižením). Podpůrná opatření (úprava metod a forem vzdělávání žáka, podpora školním poradenským pracovištěm, úprava obsahu vzdělávání, organizace vzdělávání, individuální vzdělávací plán, asistent pedagoga, školní psycholog / školní speciální pedagog a další). Dopady do vzdělávání u jednotlivých skupin žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků s potřebou podpory.

Psychologie pedagogická a sociální

Témata prezenčně:

Účastníci edukačního procesu ve vzájemné interakci. Konformita. Sebepojetí jako produkt socializace. Interpersonální konflikty a jejich prevence. Agrese a asertivita. Zvládání stresu a jeho prevence. Duševní hygiena v edukačním procesu. Syndrom vyhoření.

Témata distančně:

Učení – širší a užší pojetí. Druhy učení, zákony učení. Determinanty procesu učení. Motivace v edukačním procesu. Styly učení. Emoce a učení. Psychologické aspekty poskytování zpětné vazby. Socializace. Sociální percepce. Sociální interakce. Komunikace. Sociální skupiny, skupinová struktura a dynamika.

Teorie a metodika výchovy

Témata prezenčně:

Výchova jako smysl lidské existence. Humanizace výchovy. Vývoj osobnosti a výchova. Subjektivismus versus objektivismus.

Témata distančně:

Výchova a jej obsah. Výchova jako mnohodomenzionální jev. Cíle výchovy. Antinomie ve výchově – čas ve výchově. Mravní a prosociální výchova. Proces lidské činnosti a identity.

Seminář k závěrečné práci

Témata prezenčně:

Základní požadavky na závěrečnou práci v rámci programu celoživotního vzdělávání. Vedoucí závěrečné práce. Jednotlivé kroky při zpracování závěrečné práce, harmonogram činností. Obsah závěrečné práce – úvod, kapitoly (teoretická a empirická část), závěr. Základy metodologie empirického výzkumu. Vyhledávání relevantních odborných zdrojů a práce s nimi. Citační norma, odkazování na zdroje. Formální náležitosti závěrečné práce. Odevzdání a obhajoba závěrečné práce.